UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

tegrum diffiniatur: quãuis in iuriſdictione gradus, &
diuerſæ ſpecies reperiantur, ad tradita per eundẽ Bar.
in d.l.imperium.& in §.iudicare.in authen.de defen-
ſo.ciuita.& facit tex.in §.hæc aũt.& in §.hoc aũt.in au
then.ut iudices ſine quoq; ſuffra.coll.2. ¶ Quibus ta
men non obſtantibus, contrarium in caſu, de quo q̃-
rimus, uerius eſſe arbitror, & hoc probatur primo, nã
† licet princeps non poſſit contra ius gentium ſine iu
ſta cã diſponere, ut ſupra, tamen ſecundum ius gẽtiũ,
uel illius æquitatem diſponere non prohibetur, & iõ
Imperator potuit id, quod omnibus erat cõe, diuide
re, & legẽ facere, per quam diuideretur, iuxta c. quo
iure.8.diſt. ¶ Secundo† quamuis ex diuiſione prouin
ciarũ, ſeu territorij facta à principe ſequi non poſſit ſe
paratio, & diuiſio parochiarũ, & ſpiritualium, d.c. le-
ge.tamen ob hoc nõ dicitur principibus, ſeu regibus
prohibitum, quin parochias, & prouincias diuidere,
& de una plures facere tẽporaliter poſſint, ut in d.c.le
ge.ubi hoc præſupponunt gl.& ſcriben.maximè mo-
der.& eſt tex.in l.ſi eadem.ff.de offi.aſſeſſ. ¶ Tertio† ſi
Papę & principi eccleſiaſtico permiſſũ eſt præbẽdas,
& parochias quoad ſpiritualitatẽ diuidere, ut in c.ua-
cante.c.ſignificatum. extra de præben c.ad audiẽtiã.
de eccle.ędif.& habetur in c.ſup eo.de parochiis.Bal.
in l.reſcripta.C.de diuerſis reſcriptis. & eſt bonus tex.
in c.1.in fi.uerb.9.q.2. ergo & principi ſeculari di-
cetur licitũ eſſe diuidere prouincias, territoria, & iu-
riſdictiones quoad temporalitatẽ.argum.c.duo ſunt.
& c.Imperator.96.diſt. c. uerum. & c.quoniã. 10.diſt.
¶ Quartò hoc expreſsè probatur in l.ſi eadẽ.ff.de off.
aſſeſſ.ubi Paulus, & moder.latè ponunt, ideq́; uolunt
Bar.ĩ l.1.uer.ſed quæro.an una.C.de metropo.lib.11.
29 Pręterea† quamuis feudum dignitatis diuidi nõ poſ-
ſit, ut eadẽ dignitas diuidatur.d.c.1. §.præterea duca-
tus.cũ ſim.eiuſdem tamẽ dignitatis, & iuriſdictionis
exercitũ diuidi põt, ut habetur per canoniſtas in d.c.
prudẽtiã.in prin.& ibi Abb.de offi.deleg. & eſt de mẽ
te Bal.ĩ d.§.præterea ducatus. Et ideò ſi habẽs feudũ
dignitatis retento nomine, & iure integro dignitatis
ſuæ, puta Ducatus, uelit ſub alio, & diuerſo nomine,
& ſubſtantia dignitatis res feudales, & exercitiũ iuriſ
dictionis diuidere, utique poterit, quia ſic feudũ non
dicitur diuidi quoad dignitatem, ſub qua conceſſum
30 fuit. Rurſus† licet de iure feudum dignitatis non poſ-
ſit diuidi.d.§.præterea. tamen de conſuetudine diui-
di, & ſeparari poteſt, quod intelligo eo modo, quo ꝓ-
ximè dixi, & faciunt ea, quæ habentur ꝑ Pau.Caſt. in l.
hoc iure.col.4.uerſi.capio ſecundum. ff.de iuſt.& iur.
Sed iam diu, & à tanto tẽpore citra, de quo memoria
in contrarium non extat, quod tempus habet uim iu-
ſti tituli, & priuilegij.c.1.in fi.de pręſcri. in 6.l.1.§.fin.
ff.de aqua pluuia.arcen.cũ ibi notatis.c. ſuper quibuſ-
dã.§.præterea.cum gl.extra de uerb. ſignifi. Comites
iſti de Scãdiano ſub nomine comitatus ex priuilegijs
diuerſorum principum permanſere diuiſi, ac ſeparati
à territorio, & iuriſdictione ciuitatis Regii ſciente, &
tolerante principe, ergo talis conſuetudo pro lege ha
betur, ut in l.hoc iure.§. ductus. ff.de aqua quotid. &
31 æſti Præterea † iuriſdictio, quæ in ſui ſubſtãtia nõ põt
diuidi, poteſt tamen diuidi quo ad illius exercitum, ꝑ
Bar.in l.ſi plures.ff.de exercito.& in l.ſi uni.ff.de re iu
di.per Abb.& doct.moder.in d.c. prudentiã.in princ.
Bal.in d.§.præterea ducatus.col.2.& 3. & faciunt illa,
quæ ſatis copioſè deduxit ſupraſcriptus dominus Ia-
cobus in ſuo ꝯſi.& Iaſon, ac alii in d.l.ſi eadẽ.& Pau.
Caſt.in l.hoc iure. ff. de iuſti.& iure.inquit, ꝙ diuiſio
iuriſdictionum, & territoriorum fuit de iure poſitiuo
inuenta: quod etiam pręſupponit Bal.in d.§.præterea
ducatus.col.1. Ergo ꝑ ꝯ̃riũ conſuetudinẽ, & cõtrariã
principis, & habentis auctoritatem ius condendi di-
ſpoſitionẽ tolli, & alterari poterit, ut de unõ territo-
rio duo fiant, & quodlibet ꝑ ſe territoriũ ſeparatum
dicetur, ut eſt tex.ibiq́; Pau.de Caſt.& moder.in d.l.ſi
eadẽ.& facit §.illud.& §.hoc aũt.in auth.ut iudices.ſi
ne quoquo ſuffra.& argu.c.propoſuit.de conceſſ.præ
32 ben. Nam † unum ius poſitiuum ꝑ aliud ius poſitiuũ
etiam ſine cauſa liberè tollitur, & ſic ab ipſo principe
uel ab alio poteſtatẽ condendi ius in loco habẽte, ut
uoluit Bar.in d.l.fi.C.ſi contra ius, uel util.pub.Abba.
poſt Inn.in d.c.quę in eccleſiarũ.ubi plenè, ſed Duces
Mediolani, & Ferrariæ, ſeu Regij habent poteſtatem
condendi iura in ſuis terris, igitur &c.Et per prædicta
conſtat ſublata eſſe ea, quæ ſupra in contrarium ſunt
allegata. Stabit itaque concluſio tradita pro uera, ꝙ
ſeparatio facta de territorio caſtrorum comitibus Bo
iardis in feudum conceſſorum ualidè, & legitimè fa-
cta fuit ab ipſo Duce Mediolani, & ẽt Duce Ferrariæ,
cum Dux Mediolani, & Dux Ferrariæ in ſuo ducatu
locum principis obtineant, & iura condere ualeant,
ueluti in ſuo conſilio docuit pręfatus D.Iacobus, cu-
ius dicta, & concluſiones in dicto eius conſil.traditas
uti de iure ueras ſequor. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Facti origo, & cauſarum merita in primis inueſtiganda.*
2 *Dominium vtile quando directo non contrarietur, et quãdo ſecus.*
3 *Poſſidere eandem rem eodem genere dominij plures inſolidum nõ poſſunt.*
4 *Emphyteota, ſeu liuellarius non eſt abſque culpa ſuo dominio utili priuandus.*
5 *Dominium utile iurium, & dominium utile rerum differunt, & vnum penes vnum, & alterum penes alium eodem tempore, et inſolidum eſſe poteſt.*
6 *Poſſeſſio naturalis ſimul apud plures inſolidum diuerſa ſpecie poſſidendi eſſe poteſt.*
7 *Dominus poſt primam conceſſionem iure feudi, ſeu liuelli, uel emphyteoticario factam cum onere pręſtãdi annuas penſiones, ſeu præſtationes perſonales poteſt alium de dicta re quoad ius tantum illas penſiones, ſeu pręſtationes exigendi infeudare.*
8 *Dominium utile, & naturalis poſſeſſio rei quomodo apud duos inſolidum eodem tempore eſſe poſſunt.*
9 *Emphyteoſis, ſiue liuellus, & feudũ inter ſe ſubſtãtialiter differũt.*
10 *Emphyteota ſi alicui uſumfructum rei concedat, uterque dicitur naturaliter poſſidere, & quomodo.*
11 *Dominium vtile, & poſſeſſio naturalis rei non poteſt cum dominio utilis iuris conſolidari.*
12 *Et cum quo debeat, & poſſit conſolidari, ſi dictum dominium utile iuris, & dominium directum concedentis concurrant.*
13 *Feudum ad quem reuertatur, ſi ob culpam ultimi feudatarij, qui fuit ab alio uaſallo infeudatus, ſit finitum.*
14 *Emphyteota, ſeu liuellarius priuati ſi tale delictum committat, ob quod bona ſint publicanda, ius emphyteoticum, ſiue liuellarium fiſco applicatur.*
15 *Emphyteota ſi rem alteri ad vſufructuandum conceſſit, deinde à iure ſuo cecidit, ad quẽ res, ſeu utile dominium illius reuertatur.*
16 *Emphyteota primus ſi rem alteri in emphyteoſim conceſſit, & ultimus emphyteota uelit ius ſuũ, & melioramenta uendere, quis ſit requirendus, & debeat nouam inueſtituram facere, & cui ſit pro renouatione ſoluendum.*
17 *Dominus ſi poſt conceſſionem rei in emphyteoſim vni factam alteri iure feudi conceſſit ius percipiendi penſiones, et obuentiones, cui debeatur id, q̃d ab emphyteota pro renouatiõibus ſoluitur.*
18 *Feudum differt ab uſufructu.*

EPITOME.

Emphyteota, cui primo res iure emphyteoſis ꝯceſſa fuit, ſi crimẽ ꝯmiſit, ob q̃d ei⁹ bõa ſint de iure publicãda, & res illa poſt ꝯceſſionẽ emphyteoſis fuit à dño alteri quoq; iure feudi ꝯceſſa quoad i⁹ exigẽdi pẽſiões, & obuẽtiones dñiũ, & ius utile primi emphyteotę ad ad dñm directũ qui cõceſſit, reuerti, & dñio illius directo, ac ciuili poſſeſſiõe eiuſdẽ cõſolidari, hic ꝓbat̃.

Conſi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CONSILIVM LXXV.

SIcvt prudētis phyſici eſt ęgritudinis cau-
ſam, & originē debere cognoſcere ante,
quàm illi medelas adhibeat, ita optimi cō
1 ſultoris eſt† originem facti, & cauſarū me
rita prius inueſtigare, quàm inter lepram, & lepram,
ſeu cauſam, & cauſam iudicare. c. auditis. extra de prę
ſcript. c. per uenerabilē. qui filii ſint legitimi. l. id qđ.
ff. de donatio. Pro pręſentis itaq; conſultationis ueri-
tate ſciēdū eſt, ꝙ iamdiu Illuſtriſſimus Dux Ferrariæ
quaſdam petias terræ certis perſonis iurę liuellario,
ſeu emphyteotico cum onere annuatim certas pen-
ſiones, ſeu obuentiones ſoluendi conceſſit, quarum
conceſſionum occaſione in tales utile dominiū rerū
& naturalem poſſeſſionem trāſtuliſſe dicitur, directū
uerò dominiū cū ciuili poſſeſſione penes ipſum Du-
2 cem remanſiſſe cenſetur,† quod utile dominiū dire-
cto non contrariatur, ut facit illud, quod ex præſcrip
tione acquiritur, ſed ſubalternatur, Bal. in pręlud. feu.
col. 5. gl. in l. 3. §. ex contrario. & ibi ſcribentes. ff. de ac
qui. poſſ. gl. in l. ſi ut certo. §. ſi duobus uehiculū. ff. cō
moda. & in c. 1. §. 1. in gl. magna. de capi. Corradi. Spe.
in titu. de locato. §. nunc uerò. uerſi. 45. cum ſeq. cum
aliis. Poſtea idem Dux de anno 1449. iure feudi, & iu-
ramento fidelitatis præſtito eaſdem petias terræ cui-
dam D. Cathelano Bellencino pro ſe, filiis, & deſcen
tibus ſuis conceſſit, quoad ius tantum, & facultatem
liuellos, penſiones, & recognitiones à dictis liuella-
riis, & emphyteotis, ſeu affictuariis exigendi, & cōſe-
quendi, prout ipſe Dux erat ſolitus exigere, & conſe-
qui, cum grauamine dandi ipſi Duci unum birettum
ſingulis annis: & quamuis per conceſſionem feudalē
in uaſallum utile dominium rei transferri dicatur, ut
ſupra; tamen ex quo per primam dictarum rerum cō
ceſſionem iure liuelli à Duce factam iam fuerat in li
uellarios, & emphyteotas translatum, non potuit D.
Cathelano illud rerum utile dominiū ex inueſtitura
3 ſibi facta acquiri, tum quia † eodem genere dominij
plures in ſolidum eādem rem poſſidere nō poſſunt.
d. §. ex contrario. & d. §. ſi duobus uehiculum. tum ēt
quia in Dom. Cathelanum transferri nō potuit cum
priuatione dicti dominii utilis aliorum, quibus iā fue
4 rat acquiſitum, cum † abſque culpa emphyteota, ſeu
liuellarius ſuo dominio utili non ſit priuandus. c. pro
pter ſterilitatem. c. potuit. extra de loca. l. 2. & fi. C. de
iure emphyteo. §. ſi uerò quis locator. in auth. de alie-
na. & emphyteo. Fuit ergo dicto D. Cathelano, & libe
ris acquiſitum non utile dominiū rerum iam aliis ac
quiſitum, ſed utile dominiū iuris tātum exigendi pē-
ſionis, & affictus ſuper dictis rebus à liuellariis, & em-
phyteotis, ut ex uerbis cōceſſionis ſibi factæ apparet,
5 † quod utile dominium iurium differt ab utili domi
nio rerum, quia alterum poteſt eſſe apud unum, & a-
liud penes aliam perſonam eodem tempore, & inſo-
lidum, & ſic diuerſo reſpectu, & diuerſa ſpecie domi
nandi, ut dicitur etiam de naturali poſſeſſione eiuſdē
6 rei, † quę diuerſa ſpecie poſſidendi ſimul apud plures
inſolidum eſſe pōt. l. fina. uti poſſide. & ibi Bar. Ex pri
ma enim conceſſione à Duce facta in liuellarios, &
emphyteotas translatum fuit dominium utile rerū,
ex ſecunda uerò facta D. Cathelano acquiſitum fuit
utile dominium iuris exigendi pēſiones, ut uerba in-
ſtrumenti, & conceſſionis demonſtrant, quo fit, ut re
ſpectu primę conceſſionis dominiū utile rerum acq-
ſitū fuerit liuellariis, & affictuariis, directū uerò apud
Ducem concedentem remanſerit, reſpectu aūt, & oc
caſione ſecundę conceſſionis fuerit Bellencinis acq
ſitum dominium utile iuris exigēdi, quod cōſiſtit in
actione utili illis acquiſita, directū aūt dominiū dicti
iuris exigendi ipſi Duci remanſiſſe dicitur, quod con
ſiſtit in actione directa, ut colligitur ex uerb
7 prælud. feud. 4. colum. uerſi. ſed hoc quæro,
primam conceſſionem factam de re aliqua
di, ſeu liuelli, uel emphyteoticario cum one
di annuas penſiones, ſeu obuētiones, & per
ſonales poteſt dominus rei directus alium in
de dicta re quoad ius tantū exigēdi illas obu
& penſiones, ut præſupponit Ioannes Andr
ditio. in d. §. nunc uerò. uerſi. 94. in addition
& obſeruatum fuit in caſu occurrenti. Imm
8 ri poſſet, † ꝙ quando res fuit prius alicui co
emphyteoſim, uel iure liuelli, deinde domin
de eadem re infeudauit quoad ius penſion
di, ambo dicantur habere eodem tempore
utile, & naturalē poſſeſſionem rei inſolidum
hoc reſultare dicetur inconueniēs, quoniam
cetur habere dominiū utile, & naturalē po
rei, ut emphyteota, alius aūt ut feudatarius
uerſo genere dominandi, ſeu naturaliter p
ueluti dicitur de uſufructuario, & uſuario. d
Bar. & hoc caſu inueſtitus iure feudi dicet
ius exigēdi pēſiones ab ipſo emphyteota pe
utilem, ut inquit Bal. in d. 4. colum. & Ioan. A
9 addit. nam† inter ſe ſubſtantialiter differun
teoſis, ſiue liuellus, & feudum, ut uolunt ſcri
l. ſi finita. §. ſi de uectigalibus. ff. de damno in
colligitur ex uerbis Bar. in l. ut iuriſiurandi. §
ff. de oper. liber. & in l. ſi mihi, & Titio. & ibi
de uerb. oblig. & ex illorum diuerſis diffini
l. 1. C. de iure emphyteo. cum iis, quæ habe
Alexan. in d. §. ſi de uectigalibus. & in c. 1. in
bus cau. feu. amitta. cum aliis, ergo non eri
uiens, ꝙ eandem rem eodem tempore inſo
nus poſſideat naturaliter, ut emphyteota, a
ſallus, argum. d. l. fi. cum ibi not. per Bart. &
mus dicetur poſſidere reſpectu iuris exigen
nes, ſiue perſonales præſtationes, & faciunt
cunt Alex. in d. §. ex contrario. in 15. colu. cu
10 etiam in pen. col. & alii ibi poſt Bar. ꝙ † ſi em
ta concedat alicui uſumfructum rei, uterq;
naturaliter poſſidere diuerſa ſpecie poſſiden
tamen, ut uſufructuarii, aut ut feudatarii, ue
teotæ inſolidum non poſſunt eiuſdem rei ha
minium utile, & naturalem poſſeſſionem, &
ſpecie dominandi, ſeu poſſidendi, ut in d. l.
Bar. & d. §. ſi duobus. ¶ Demum de anno 14
eſt tranſactio, & concordia ſuper litibus, & di
tiis inter Illuſtriſſ. Ducem Ferrarię ex una, &
Rangonum ex altera, ut in inſtrumento pu
hinc inde data, & relaxata fuere, ut in illo, ſed
lia prefatus D. Dux Domino Antonio aſſignau
petias terræ, de quibus ſupra, quoad directum
nium illarum cum omnibus obuentionibus,
rantiis, & cum plena omnium iurium ceſſion
ipſe Dux in dictis terris habebat in forma ple
effectum ēt, ut ipſe Dominus Antonius age
contra dictum D. Cathelanum, per quam co
nē, & ceſſionē factam Domino Antonio, &
Rangonibus non poteſt dici derogatum iur
fati Domini Cathelani, & aliorum de Bellēci
ēt iuribus illorum; quibus dictæ petiæ terræ p
rant, ut ſupra, conceſſæ, quoniam cum illi o
cerentur ſolum habere utile dominium, ut
poteſt dici illorum iuribus derogatum per c
nem factā illis de Rāgonibus, quia in illos tra
ſolum fuit directum dominium, illiſque ceſ
runt actiones directæ, quæ remanſerant pen
Duces Ferrariæ, utile uerò dominiū, & utiles
erant penes priores emphyteoticarios, & liu
ut declaratū fuit. ¶ Rebus ſic ſe habentibus,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dictis priorib. liuellarijs, ſeu emphyteotis q̃dã crimi
na pperrarũt, ex qb. de iure bona eorum publicanda
ſunt, & cameræ fiſcali applicãda, q̃ritur modo, vtrũ
illud vtile dñiũ rei, qđ erat apud liuellarios delinquẽ
tes, & cenſetur finitũ ob delictũ cõmiſſum, vel ſaltẽ
eſt ꝯſolidandũ cũ directo dñio, debeat ꝯſolidari cũ
dñio, qđ habent nobiles de Bellencinis, an verò cũ il
lo, qđ nobiles de Rãgonib. hr̃e dicũtur: Et ſanè de iu
re loquendo, ſtãtibus præmiſſis, nõ video poſſe ꝯſo
lidari cũ iure Bellencinorũ, q̃a ipſi habent dũtaxat
quoddã vtile dñiũ iuris exigẽdi, qđ actio vtilis appel
latur, vt ſ̃. † igitur nõ cognoſco, qũo cũ hoc iure vti
li, qđ actio vtilis eſt, vt p̃ Bal. in prælud. feudo. 4. col.
dñiũ vtile, & nãlis poſſeſſio rei ꝯſolidet̃, iure. n. hoc
cautũ non reperio, nec eſſe põt: quare † ſi ꝯſolidatio
de illo vtili dñio eſt faciẽda, fieri dẽt cũ directo dñio
rei, & ciuili poſſeſſione ipſius do. ꝯcedẽtis, cũ vtrũq;
circa rẽ ꝯceſſam cõſiſtat, & in habentib. ſymbolũ fa
cilior eſt tranſitus, l. in rẽ. §. itẽ quæcunq;, ff. de rei vẽ
di. c. qđ in dubijs cũ gl. de cõſec. eccl. uel alta. nã eſſet
incõueniens, ꝙ vtile dñiũ rei magis cõſolidaretur
cũ vtili dñio iuris, qđ actio vtilis eſt, quã cũ directo
dñio ipſius rei, quod eſt ferè eiuſdẽ ſubſtãtię, cũ à re
ipſa corporali regulentur, Bal. in l. 2. in 46. q. ff. de re-
rũ diui. & faciũt notata p̃ Abb. in c. cũ veniſſent col.
2. de reſtit. ſpol. Præterea cũ præfati priores liuellarij
vtile dñiũ habuerint ab ipſo Duce Ferrariæ dño dire
cto, & nõ à nobilib. de Bellencinis, quib. ius expoſtfa
cto ꝯceſſum fuit, oĩno ꝯcludendũ eſt, illud dñiũ vti
le ꝯſolidandũ fore cũ directo dñio, ſeu iure illius, à
quo cauſam habuerũt, & nõ cũ iure illius, à quo cau
ſam nõ traxerunt, † vt probat tex. in c. 1. §. illud de p̃-
hibita feudi aliena. p̃ Federicũ, vbi ſi vaſallus meus
alteri rẽ in feudũ ꝯceſſerit, & rõne culpæ vltimi feu-
dũ fuerit finitũ, & reuerti debeat ad dñm, certè re-
uertitur ad ius illius, à quo immediatè prouenit, &
ſic nõ ad primũ dñm directũ, ſed ad vaſallũ conce-
dentẽ, qm̃ ille fuit, qui immediatè vltimo vaſallo rẽ
conceſſit, ſed dicti priores liuellarij rẽ, & vtile dñiũ
immediatè habuerunt ab ipſo Duce dño directo, &
prius, quã dñis Bellencinis acq̃ſitũ eſſet, ergo ꝯſoli-
datio fieri dẽt cũ dño directo ipſius primi concedẽ-
tis, cui ius ꝯſolidandi ad rẽ fuerat acquiſitũ prius, q̃̃
aliquod ius in dictis rebus ipſis Bellẽcinis acq̃reret̃.
4 ¶ Rurſus † quotieſcunq; emphyteota, ſeu liuellarius
priuati tale delictũ cõmittit, ob qđ bona ſint publicã
dã, tũc ius emphyteoticũ, ſeu liuellariũ fiſco, ſeu ca-
meræ applicatur, vt volunt doc. cõiter Bart. Alex. &
alij, in d. l. ſi finita. §. ſi de uectigalibus, & Spe. in ti. de
feudis verſi. 40. ſed comites de Rãgonib. quoad res,
de quib. dubitatur, habent oĩa iura ipſius ducis, & ca
merę exceſſione iuriũ ſibi ab ipſo duce facta, vt ĩ di-
cto inſtr̃o trãſactionis, ergo &c. Et p̃dicta corroborã
tur ex iis, q̃ voluit Io. And. ĩ addi. Spe. in ti. de locato
5 §. nunc verò verſ. 93. q̃ voluit, † ꝙ ſi emphyteota rẽ al
teri ad vſufructuãdũ ꝯcedat, deĩde emphyteota à iu-
re ſuo ceciderit, res, ſeu illud vtile dñiũ emphyteotę
ad primũ dñm directũ reuertatur, & non ad vſuctua
riũ, & ſic cõſolidatio dicat̃ fieri cũ directo dñio, & ci
uili poſſeſſione primi dñi, & nõ cũ dñio vtili, ſeu nã̃-
li poſſeſſione vſufructuarij, veluti ẽt voluere Alex.
& alij, in d. §. ex ꝯ̃rio, & inquit Spe. in d. §. nũc verò a-
16 liqua uerſi. 27. † ꝙ ſi primus emphyteota alteri rẽ in
emphyteoſim ꝯceſſerit, & vltimus voluerit vẽdere
ius ſuũ, & melioramẽta, tenet̃ primũ dñm req̃rere,
& ad illũ p̃tinet nouã inueſtiturã facere, & inducere
nouũ emptorẽ in poſſeſſionẽ rei, illiq́; debetur id,
qđ eſt ſoluẽdũ pro noua ĩueſtitura, & nõ primo em-
phyteotæ, q̃ rẽ ꝯceſſerat, q̃ nõ eſt al̃r requirendus, vt
hr̃ ẽt per Io. de Imo. in c. potuit 7. col, de locato uer.
itẽ iuxta prædicta. Præterea Io. And. in dicta additio
ne magna, in d. verſi. 93. circa primã q̃õnẽ, quæ vr̃ eſ
17 ſe q̃õ noſtra, † qũ dñs vltra ꝙ rẽ ꝯceſſerit vni in em-
phyteoſim, alteri iure feudi ꝯceſſerat ius p̃cipiendi
pẽſiones, & obuẽtiones perſonales, vtrũ iſte vaſallus
hr̃e debeat id, quod ſoluitur pro renouationibus ab
emphyteota, poſt longã diſcuſſionẽ inclinare vr̃, ꝙ
magis dño directo debeat̃, quã illi, cui feudũ hmõi
fuerat cõceſſum, niſi aliter expreſſum fuerit, vel ex
qualitate, & ꝯdõne p̃ſonarũ aliud ſit dicendũ, ut ibi.
Præterea ſi dubitatur de eo, qđ ſoluitur pro renoua-
tione, an debeatur illi, q̃ iure feudi fuit à dño inueſti-
tus ſup̃ iure percipiendi penſiones, quãto magis du-
bitãdũ erit de conſolidatione dñij vtilis, & nãlis poſ
ſeſſionis rei, an illa ſit facienda cũ directo dñio, & ci
uili poſſeſſione rei, vel cũ quodã iure exigendi pẽſio
nes, quod appellatur vtile dñiũ non rei, ſed iuris, &
propriè actio vtilis eſſe dr̃, & ex prædictis ꝯſtat con-
ſolidationẽ fieri dr̃e nõ cũ hoc vtili dñio iuris exigẽ
di pẽſiones, ſed cum directo dñio rei, quod eſt apud
primũ concedentẽ. ¶ Nec refragatur, d. c. 1. §. illud,
quia ſi rectè conſideretur, potius ad fauorẽ dñi dire-
cti, & ſic ipſorũ comitũ de Rãgonibus facit', quã ꝯ̃,
ut ſ̃. induxi. ¶ Nõ aduerſatur tex. in l. vſufructu lega
to, & in l. itẽ ſi fundi, ff. de uſufru. quia loquuntur de
vſufructuario, nos verò loquimur de eo, cui ĩ feudũ
ius exigendi penſiones ꝯceſſum fuit, q̃ nõ dr̃ uſufru
ctuarius, quãuis illud ius ad uſufructuandũ fuerit da
18 tũ, nã † feudũ abſq; dubio eſt diuerſum ab uſufructu,
vt vſufructus eſt t̃p̃alis, ac morte finitur, ſed non feu-
dũ, & tñ feudũ dr̃ concedi ẽt ad vſufructuandũ, d. c.
1. in fi. in quibus cauſ. feud. amitta. iuncto c. 1. de ſuc
ceſſ. feu. Præterea & ſi in vſufructuariũ tranſeant oẽs
vtilitates, & obuẽtiones rei, q̃ ſunt in fructu, tñ non
ſequitur, ꝙ in feudatariũ, cui ſolũ fuit ꝯceſſum ius
exigendi penſiones, & ad uſufructuandũ, dẽat iure
ꝯſolidationis trãſire vtile dñiũ, & nãlis poſſeſſio rei,
q̃ ſunt pęnitus diuerſa, ut colligitur ex iis, q̃ uoluit
Io. And. in addit. Tex. ẽt in c. 1. §. ſi uaſallus hic finit̃
lex, potius probat in caſu noſtro illud dominiũ vtile
rei eſſe ad primũ dñm directũ reuerſurũ, quã ad aliũ
vt ibi, alij dicunt oĩno ad dñm p̃tinere. Præterea ibi
meliorationes, vel earũ æſtimatio debent̃ hr̃dib. va-
ſalli, & nõ dño, q̃a vaſallus ſuis ſumptib. melioraue-
rat, & iniquũ eſſet dñm cũ aliena iactura lucrari, &
de alieno ditari, l. nã hoc nã̃. ff. de condi. indeb. Hæc
dixiſſe volui potius, vt Illuſtri Comiti Vgutioni ſatiſ
facerẽ, q̃̃ ꝙ neceſſariũ fore exiſtimarem, cũ ab alio
dño conſultore optimè fuerit ſatisfactũ. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Vaſallitij ius ex ſubfeudo competens vaſallo, qui alium ſubinfeu dauit, non dicitur vtile dominium, ſed quoddam ius perſonale, et potius quædã imago, ſeu quædã reliquiæ vtilis dominij.*

2 *Vtile dominium vtilis dominij non datur.*

3 *Vtile dominiũ vaſalli directum recognoſcens eſt quædã ſeruitus.*

4 *Seruitus ſeruitutis eſſe non poteſt.*

5 *Ceſſionarius habet iura vtilia, & illa alteri cedendo ita in eum transfert, vt nihil apud eum remaneat.*

6 *Vaſallus ſubinfeudans ita in ſubinfeudatum vtile dominium, & naturalem poſſeſſionẽ trãsfert, ut apud ipſum non remaneãt. Et quod ius apud ſubinfeudantem remaneat, & nu. 9.*

7 *Dominij duæ ſolum ſunt ſpecies.*

8 *Dominij vtilis vnum aduerſatur directo, & alterum recognoſcit directum, & quod ſit vtrunque.*

10 *Vaſallum feudo priuandi quæ ſint iuſtæ cauſæ, & num. 81. 83. & 86.*

11 *Inimicitiæ capitales ex terrarum, & locorum occupatione oriri conſueuerunt.*

12 *Vaſallus ex mala ſubditorum, & ſuorum, & domini ſui tracta-*

tione